

Avsnitt 4.1: Variantförteckning 1720 - 1721

1720

År 1720 präglades 1-öresmynt av silver under både Ulrika Eleonoras och Fredrik I:s regeringar.

Ulrika Eleonora

109 undersökta mynt, 1 åtsida, 2 frånsidor och 2 varianter

Under Ulrika Eleonoras korta regeringsperiod (1718 - 1720) präglades 1-ören av silver bara med årtalet 1720. Till skillnad från ettöringar som präglades under hennes brors (Karl XII) regering når inte bladkvistarna som omger monogrammet ända upp till korset på kronan och monogrammet är självklart ett annat. På frånsidan har de tre kronorna ett annat utseende, de saknar den solfjäderformiga utsmyckningen av det mittre kronbladet och är ytmässigt mindre än på mynten präglade under brodern. Vidare tillförs nu också punkter efter bokstäverna i MMI vilket står sig fram till dess att de sista ettöringarna slås 1761.

5-5a (109 ex.). Tre av bären på höger sida utgår från skaft som sitter precis under det översta bladet. På en del exemplar förekommer en tunn sträng mellan nedre delen av V och nedre delen av E i monogrammet. Det finns två inbördes liknande frånsidor. På **a1** (27 ex.) är punkten efter C mitt under Ö medan på **a2** (79 ex.) är punkten efter C något mer till höger jämfört med a1. Hos både a1 och a2 är öglan i R ofta fylld, den övre delen av öglan utgörs av ett streck som fortsätter något till höger om öglan och nedtill finns ett streck mellan staplarna. På ett exemplar av a1 (Misab auktion 33, rop 243) ses en större klump i anslutning till och nedanför den högra sveakronan och som också inbegriper siffran 2. Foto: Åtsida och frånsida a1: Magnus Wijk, Myntauktioner i Sverige AB.

a1

a2

Fredrik I

37 undersökta mynt, 1 åtsida, 1 frånsida och 1 variant

Fredrik I:s monogram är utformat med sirliga böjar och med ett mittutskott som ser ut att växa fram från den nedre delen av stammen. På frånsidan är de tre kronorna mer utsvängda än hos makans Ulrika Eleonoras ettöringar och kronringen har utsmyckning.

5-3a (37 ex.). Åtsidan tillhör variantgrupp A (se avsnitt 5). Anordningen som sammanbinder kvistarna är liten. Tvärmarna på globkorset har tvärstreck, något som återkommer på en del varianter under 1721 och 1722. Denna åtsida bedöms vara samma som ses på 1721 5-3b. På frånsidan är öglan i R ofta fylld. Foto frånsidan: Petra Holmberg, Holmbergs mynthandel.

1721

36 undersökta mynt, 5 åtsidor, 5 frånsidor och 6 varianter

Åtsidorna tillhör alla grupp A (se avsnitt 5). En åtsida (5-3b) bedöms vara samma som 1720 5-3a. Två åtsidor (5-3a och 6-6a) återkommer 1722 (1722 LC 5-3b/1722 GZ 5-3a och 1722 LC 6-6a). En åtsida (5-4a) är kopplad till två frånsidor. Frånsidan 4-5a och frånsidan 5-4a1 är samma.

En åtsida, 5-3b, baseras på ett enda slitet exemplar, så slitet att det att till och med är svårt säkerställa årtal. På rimligt tydliga partier på åtsidan, monogrammet och området runt kvistkryset, är strukturerna identiska med 5-3a 1720. Åtsidan är klart skild från övriga kända åtsidor från 1721. Den sista årtalssiffran är svår att identifiera. Mest sannolikt är att det är en etta, men det kan vara en två eller mindre sannolikt en nolla. Frånsidan i övrigt skiljer sig dock från den enda frånsida som påvisats hos de 37 exemplar som undersökts med 5-3a 1720. Den är heller inte samma som någon av de kända frånsidorna från 1722.

4-5a (1 ex.). Kvistknuten är stor och globkorset har tvärstreck på armarna, eller snarare har korsarmarna en triangulär form. Båret under det översta singelbladet på höger sida har kort skaft och kan förbises. Frånsidan är den samma som 5-4a1.

5-3a (2 ex.). Denna åtsida är samma som 5-3b 1722 med LC och som 5-3a 1722 med GZ. Kvistknuten är stor och globkorset saknar tvärstreck. Myntet kan ses i Antikörens katalog nr 23, rop 246. Här nedan visas 5-3b 1722 LC samt en skiss av frånsidan.

5-3b (1 ex.). Se ingressen till 1721, andra stycket. Sannolikt samma åtsida som 1720 5-3a. Bilden är tyvärr inte tillgänglig för publicering.

5-4a (16 ex.). Kvistknuten är liten och tvärsarmarna på globkorset har tvärstreck. Bären är markerade med svart på åtsidans förstoringar. **a1** (10 ex.) har punkten efter C är under och något till vänster om Ö och **a2** (6 ex.) har punkten efter C är under och till något höger om Ö. Det är också ett längre avstånd mellan C och Ö hos a1 jämfört med a2. Frånsidan a1 är samma som 4-5a. Foto a2: Stefan Jonasson, Numikon.

Frånsidorna a1 och a2 på nästa sida.

Frånsidor till 1721, 5-4a

6-6a (13 ex.). Kvistknoten är stor och tvärmarna på globkorset har tvärstreck. Bären på åtsidans förstoringar är markerade med svart. Åtsidan är densamma som ses på 1722 års mynt med LC och 6-6 bär. På frånsidan är MMI lågt placerat i jämförelse med övriga frånsidor från detta år.

